

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Podgorica, 27.03.2023. godine

Saopštenje za javnost

DESI - Indeks digitalne ekonomije i društva

Među državama Zapadnog Balkana (WB) Crna Gora, sa 35,1 bodom, ima najveći **DESI (Indeks digitalne ekonomije i društva)** za 2022. godinu. DESI za Srbiju iznosi 34,9 bodova, Albaniju 32 boda, Sjevernu Makedoniju 27,4 boda, Kosovo 26,1 bod i Bosnu i Hercegovinu 23,2 boda. Prosjek DESI za države WB iznosi 29,7 bodova, dok prosjek DESI na nivou država EU iznosu 52,3 boda.

DESI je kompozitni indeks koji sumira relevantne pokazatelje o digitalnim performansama i prati evoluciju država Evrope u digitalnoj konkurentnosti. DESI proračun za 2022. godinu je pripremljen na osnovu podataka iz 2021. godine i omogućava poređenje digitalnog učinka država Zapadnog Balkana (WB) sa prosječnim učinkom WB regiona i EU. DESI indeks se sastoji od 4 indikatora: **Ljudski kapital** (Human capital), **Povezanost** (Connectivity), **Usvajanje digitalnih tehnologija** (Integration of digital technology) i **Digitalni javni servisi** (Digital public services).

Za indikator **Ljudski kapital** Crna Gora, sa rezultatom od 10,4 boda, je bolja od prosjeka država WB koji iznosi 8,4 boda, ali je još uvijek niže od prosjeka zemalja EU koji iznosi 11,4.

Za indikator **Povezivanje** Crna Gora, sa rezultatom od 10,4 boda, ima znatno bolji rezultat od prosjeka država WB koji iznosi 7,5 bodova, ali i niži od prosjeka zemalja EU koji iznosi 15 bodova.

Za indikator **Usvajanje digitalnih tehnologija** Crna Gora, sa rezultatom od 8,5 bodova, ima znatno bolji rezultat od prosjeka država WB koji iznosi 5,2 bodova, ali još uvijek niži od prosjeka zemalja EU koji iznosi 9 bodova.

Za indikator **Digitalnih javnih servisa** Crna Gora, sa vrijednošću od 5,8 bodova ima najslabiji rezultat od svih dimenzija DESI-ja i skoro najlošiji rezultat od država WB, koje imaju prosjek 8 bodova, što je i znatno niže od prosjeka zemalja EU, koji iznosi 16,8 bodova.

Imajući u vidu da podatke za indikator Povezivanje prikuplja i dostavlja Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (EKIP), koja je, pored ostalog, i regulatorno tijelo u sektoru elektronskih komunikacija u nastavku dajemo detaljnije objašnjenje za isti. Za indikator

Povezivanje Crna Gora je zabilježila najviši rezultat koji iznosi 10,4 boda i to je rezultat koji je znatno iznad prosjeka država WB. Iako Crna Gora ima odlične rezultate u pojedinim segmentima ovog indikatora DESI-ja ipak, kao i čitav region WB, zaostaje za EU u pogledu ovog indikatora i to uglavnom zbog nedostatka 5G usluga u 2021. godini. U nastavku slijedi kratak pregled vrijednosti za segmente indikatora Povezivanje:

- Procenat domaćinstava koja u Crnoj Gori koriste fiksni širokopojasni pristup izuzetno je visok i iznosi 96%. Inače, region WB ima dobre rezultate u poređenju sa EU po procentu domaćinstava koja koriste fiksni širokopojasni pristup. U 2021. godini 77% domaćinstava u državama WB koristilo je širokopojasne usluge u poređenju sa 78% u EU.
- U Crnoj Gori 40% domaćinstava koristi širokopojasni pristup internetu brzine od 100 Mb/s i više, što je skoro koliko i u EU gdje taj procenat iznosi 41%. U 2021. godini, skoro 21% domaćinstava WB država je koristilo širokopojasne usluge od najmanje 100 Mb/s.
- Procenat domaćinstava koja koriste širokopojasni pristup internetu brzine od 1 Gb/s je iznosio 0,01% i kao i u cijelom WB region je znatno ispod prosjeka u EU gdje je iznosio 8%.
- Pokrivenost domaćinstava tehnologijama pristupa sljedeće generacije (NGA: VDSL, FTTP i Cable DOCSIS) u Crnoj Gori iznosi 80%. U regionu WB pokrivenost domaćinstava tehnologijama pristupa sljedeće generacije dostigla je 73% , dok u EU ovaj prosjek iznosi 90%.
- Crna Gora ima pokrivenosti mrežama veoma visokog kapaciteta (VHCN uključuje FTTP i kablovsku DOCSIS 3.1) u iznosu 77% što je iznad prosjeka EU koji iznosi 70%. U 2021. godini polovina domaćinstava država WB je bila je pokrivena nekom od mreža veoma visokog kapaciteta.
- Pokrivenost sa fiber to the premises (FTTP) u Crnoj Gori je 67% domaćinstava i nalazi se iznad prosjeka EU koji iznosi 50%. U regionu država WB ovaj prosjek je na nivou 38% ukupnog broja domaćinstava.
- Od država WB Crna Gora ima najveću penetraciju mobilnog širokopojasnog pristupa, koji iznosi 90,6% i nalazi se iznad prosjeka EU, koji iznosi 86,5%. U 2021. Godini 82% građana WB regiona koristilo je mobilni uređaj za pristup internetu.
- Indeks cijena širokopojasnog pristupa (BPI) mjeri nivo cijena reprezentativnih korpi fiksnih, mobilnih i konvergentnih širokopojasnih ponuda. Viši rezultat BPI znači niže cijene širokopojasnog pristupa. Prosječne cijene širokopojasnog pristupa u regionu WB su više u poređenju sa prosječnim cijenama širokopojasnog pristupa u EU. Crna Gora je, sa 52 boda ,u ovoj oblasti zauzimala neku srednju vrijednost među državama WB.
- U 2021. godini nijedna od država WB nije izvršila dodjelu radio-frekvencijskih opsega harmonizovanih za 5G, a operatori nijesu imali 5G usluge u komercijalnoj ponudi, tako da nije bilo ni pokrivenosti stanovništva ovim uslugama. U EU je harmonizacija sa 5G radio spektrom izvršena u iznosu 56%, dok je pokrivenost stanovništva sa 5G uslugama iznosila 66%.

Imajući u vidu značajne investicije koje operatori ulažu u razvoj mreža nove generacije u Crnoj Gori, povećanje njihove dostupnosti, rast broja priključaka i brzina za pristup internetu, postupak aukcije radio-spektra za pionirske opsege za implementaciju 5G, koje je sprovela Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost u 2022 godini, početak pružanja komercijalnih

5G usluga i trenutnu pokrivenost stanovništva sa 5G uslugama u iznosu 76% za očekivati je da do slijedećeg proračuna DESI Crna Gora napravi značajan skok po ovom indikatoru.

EKIP